

Plain's Liberator

Leverancier van sportpaarden

Cees Kimenai:
**“De intelligentie
 van een
 Liberator
 moet je niet
 interpreteren als
 lastig.”**

Op grond van sportprestatie kon de Hackney-hengst Plain's Liberator destijds volstaan met een vijfdaags verrichtingsonderzoek om toegelaten te worden tot de fokrichting tuigpaarden. In de Hackney-fokkerij heeft hij zich al bewezen en nu lijkt Liberator na Cambridge Cole de invloedrijkste Hackney-hengst binnen de tuigpaardfokkerij te worden.

TEKST: DINI BROUWER • BEELD: RENÉ VAN DER KUIL E.A.

Om inteelt terug te dringen is men binnen de tuigpaardfokkerij regelmatig op zoek naar ander bloed. De Hackney-hengst Cambridge Cole legde in de jaren '70 het fundament voor een nieuwe generatie tuigpaarden, mede door zijn best fokkende preferente zoon Renovo. Zijn bloed werd echter ook weer heersend en steeds werd er uitgekeken naar ander bloed. De Saddlebred Immigrant heeft via zijn zoon Marvel succesvol gefokt, maar een Hackney-hengst wist niet echt door te dringen. Plain's Liberator weet zich nu echter te profileren als een invloedrijke Hackney-hengst. Zo'n 14% van zijn nakomelingen (30 van de 223) presteren in de tuigpaardensport en dat is bovengemiddeld. De hengst van Hengstenhouderij Landzicht en Johan de Heul staat tweede in de index van fokwaarden voor hengsten met kinderen in de sport (63% betrouwbaarheid). De in 1996 geboren Plain's Liberator, sinds 2008 keurhengst bij het Nederlandsch Hackneystamboek, is gefokt door Teun Middelma uit Zevenhuizen uit de merrie Birchfield Moonlight (Segenhoe Lucifer x Marden Midas), een eenmalige combinatie. De moederlijn is ook de lijn die Cambridge Cole bracht. Stammoeder Cambridge Starlight (Ivor Prince x Marden Midas) is de overgrootmoeder van Liberator en de grootmoeder van Cambridge Cole.

Prestatiefokkerij

Middelma kocht de Hackney-merrie Birchfield Moonlight als zesjarige in Engeland. “Ik wilde een goede fokmerrie met interessant bloed, ik fok op prestatie en deze merrie had alles in zich wat ik zocht. Ik heb haar gepaard met Plain's Black Satin, die hengst heb ik zelf gefokt, maar is nu in Engeland. Zijn vader Plain's Black Magic heb ik nog wel, die is 29 jaar. Plain's Liberator was als veulen al een schoonheid. En hij bruiste van energie. Ik zeg liever drie keer ‘ho’ tegen een paard dan dat ik één keer de zweep moet gebruiken. Ik fok op schot naar voren.” Jan Schep heeft Birchfield Moonlight later gekocht en ingezet voor de tuigpaardenfokkerij. Dat leverde in combinatie met Roy M de stermerrie Veni Vidi Vici HBC op. Liberator verbleef in zijn jonge jaren een poosje in Engeland. Als vierjarige kocht Kees van der Maat de hengst. Johan Heul stapte er bij in en hun hengst werd goedgekeurd bij het Hackney-stamboek, waar inmiddels zes zonen van hem het dekbrevet verwierven. Van der Maat behaalde het kampioenschap Hackney-dekhengsten met hem en reed Liberator naar ereklasse niveau. Verschillende tuigpaardfokkers zagen de kwaliteiten van de Hackney-hengst en maakten gebruik van hem. In 2003 kwamen de eerste veulens uit tuigpaardmoeders ter wereld en onder die eerste lichting halfbloeds zaten al meteen toppers zoals Wervelwind (uit Natsje ster van Droomwals, fokker W.

JACOB MELISSEN

Kees van der Maat voelde Plain's Liberator goed aan en behaalde met hem het kampioenschap Hackney-dekhengsten.

Clevering uit Makkinga) die inmiddels 376 winstpunten heeft en kampioen 6/7-jarige tuigpaarden was. De fokkers bleven enthousiast fokken met Liberator en Van der Maat vroeg in 2004 een veulenkeuring aan bij het KWPN. Er werden negen veulens getoond. Van der Maat kreeg het advies de hengst aan te bieden bij het KWPN en in 2005 werd de 1.58m metende zwarte ingeschreven. Hij dekte in dat jaar 102 merries en in 2006 moest Liberator een volledige collectie veulens tonen. Het veulenrapport luidt: Plain's Liberator toonde een uniforme collectie voldoende tot goed ontwikkelde, tuigtypische veulens die goed in het rechthoeksmodel staan. De veulens draven met veel oprichting, afdruk en balans. De actie van het voorbeen is wisselend. Van Liberator staan er 268 nakomelingen geregistreerd. 40 zijn inmiddels stamboekmerrie, 17 zijn er ster (42,5%), zes voeren het predicaat keur (15%) en één is er elite. 25 hengsten werden aangeboden voor de hengstenkeuring, tien hengsten (40%) gingen naar de tweede bezichtiging, vijf (20%) werden er aangewezen en één (5%) (Zepplin) werd er goedgekeurd. Een zoon van Liberator neemt nu deel aan het verrichtingsonderzoek en een kleinzoon haalde onlangs de tweede bezichtiging. Van Cambridge Cole werden in totaal bijna drie keer zo veel nakomelingen geregistreerd, 755 om precies te zijn. De fokkerij van beide Hackney-hengsten is overigens wel vergelijkbaar. Van Cambridge Cole behaalden 43,6% van de stamboekmerries het predicaat ster en 18,3% het predicaat keur, van de hengsten behaalden 57,5% van de aangeboden hengsten de tweede bezichtiging, werd 32,5% aangewezen en 20% in het stamboek ingeschreven.

Niet erfelijk

Van der Maat: "Liberator is een fijne hengst die best wil werken. Ik wil even toelichten waarom hij soms een ongelijke actie in het voorbeen laat zien en aangeven dat het niet erfelijk is. Het komt door een schouderblessure die Liberator al op jonge leeftijd opliep. Dat heeft de dierenarts op foto's geconstateerd. Ik wist precies hoe ik hem moest trainen en nog belangrijker: hoe ik hem moest rijden. Je moet zijn gevoelige plek als het ware opvangen. Dat kende ik precies en zeker als hij in

Mark de Groot:
“Liberator hoef
je maar één keer
iets te vertellen.”

optimale trainingsconditie was, ging dat best.” De hengst stond zo’n acht jaar ter dekking bij Van der Maat. “Liberator dekte in de eerste jaren veel merries. Maar hij had daarna ook mindere jaren. Om een goed resultaat te kunnen genereren moet een dekhengst toch zo’n 60 merries per jaar dekken. Het is jammer dat hij dat later niet haalde. Liberator brengt sportpaarden, dat heeft hij bewezen. En sport, daar fokken we toch voor.” Sinds een jaar of vijf is Liberator van Hengstenhouderij Landzicht en De Heul.

Geslaagd als fokhengst

Cees en Adriaan Kimenai uit Dongen, Fokkers van het Jaar 2009, gebruiken bloedverser Plain’s Liberator al sinds 2003 en zeker al tien maal. Zij fokken nu weer met Liberator-merries. Keurmerrie Astrid (mv.Cinovo) staat vierde (167) op de fokwaardenindex aangespannen sport, Zadora (mv.Fabricius) achtste (164) en sportmerrie Zigemma (mv.Fortissimo) volgt met een fokwaarde van 155. Op een gedeelde achtste plaats staat overigens Wadora (Patijn x Fabricius) van Kimenai. Cees Kimenai: “Liberator is voor ons geslaagd als dekhengst. Toen ik hem voor het eerst aangespannen zag, wist ik het meteen: bij die gaan we dekken. Ik houd van een scherp paard, zowel qua exterieur als qua beweging. Liberator heeft ons temperamentvolle concourspaarden gebracht, die slag van lopen hebben en dat is ons fokdoel. En het zijn intelligente paarden, ze pikken alles snel op. In het begin zijn ze niet de meest makkelijke paarden, rust en consequentheid is belangrijk. Je moet ook niet steeds dingen anders gaan doen. Zigemma doen we bijvoorbeeld altijd op stal het hoofdstel om. Dat moet je dan niet zomaar ineens buiten gaan doen of iemand anders haar uit de stal laten halen. Dat gaat niet. Liberators zijn wat eenkennig, ze hebben zo hun eigenaardigheden. Maar als je eenmaal hun vertrouwen hebt, gaan ze voor je door het vuur. Ik vind dat een vorm van intelligentie en die intelligentie moet je niet gaan interpreteren als lastig.” Zadora heeft nu een veulen van Colonist en Astrid van Cizandro. “Die Cizandro is niet te groot, dat kan natuurlijk komen door Liberator. Onze Patijn-merrie Wadora zou ik niet bij

tor is voor ons geslaagd als dekhengst. Toen ik hem voor het eerst aangespannen zag, wist ik het meteen: bij die gaan we dekken. Ik houd van een scherp paard, zowel qua exterieur als qua beweging. Liberator heeft ons temperamentvolle concourspaarden gebracht, die slag van lopen hebben en dat is ons fokdoel. En het zijn intelligente paarden, ze pikken alles snel op. In het begin zijn ze niet de meest makkelijke paarden, rust en consequentheid is belangrijk. Je moet ook niet steeds dingen anders gaan doen. Zigemma doen we bijvoorbeeld altijd op stal het hoofdstel om. Dat moet je dan niet zomaar ineens buiten gaan doen of iemand anders haar uit de stal laten halen. Dat gaat niet. Liberators zijn wat eenkennig, ze hebben zo hun eigenaardigheden. Maar als je eenmaal hun vertrouwen hebt, gaan ze voor je door het vuur. Ik vind dat een vorm van intelligentie en die intelligentie moet je niet gaan interpreteren als lastig.” Zadora heeft nu een veulen van Colonist en Astrid van Cizandro. “Die Cizandro is niet te groot, dat kan natuurlijk komen door Liberator. Onze Patijn-merrie Wadora zou ik niet bij

Plain's Black Satin	Plain's Black Magic	Perry Brigde Touch and Go
	Winsom Rosie	Plain's Melody
Plain's Liberator	Segenhoe Lucifer	Holypark Jubilation
	Birchfiled Moonlight	Buckland Tudor Rose
	Cambridge Calamity	Seenhoe Swallow
		Marden Midas
		Marden Midas
		Cambridge Starlight

Liberator doen, dat lijkt me qua stokmaat en qua beweging niet goed uit te pakken. Die zaken moet je goed in de gaten houden. Wij gaan eigenlijk altijd pas met een vierjarige naar de keuring. Vooral Liberators hebben dat nodig. Mark de Groot bood een driejarige Liberator uit onze Ogemma aan op de hengstenkeuring. Hij mocht niet verder, maar ik hoop dat hij deze best bewegende Liberator nog een jaar de tijd geeft.”

Met beleid

Mark de Groot die Liberator op Hengstenhouderij Landzicht in Giessenburg ter dekking stelt is blij met weer de groeiende belangstelling voor de hengst. “Z’n kinderen presteren goed en dat ziet de fokker ook. En in de mensport zijn Liberators ook gewild. Ik hoor geregeld zeggen dat de fokkerij bloedverversing behoeft en verlegen is om een Hackney-hengst. Nou, ik heb hem hier gewoon op stal. Hij is 17 jaar, maar nog spijkerhard, hij straalt nog zoveel jeugd uit. Z’n eerste jaargang heeft al meteen beste concourspaarden opgeleverd en er breken er steeds meer door. Een Liberator is met vijf jaar eigenlijk pas aan

1. De in 2008 ingeschreven Liberator-zoon Zeppelin (fokker R. Tewis uit Westdorp) is verkocht aan de Amerikaanse topmenner Chester Weber. **2.** Wervelwind van Stal Tel is de meest winnende Liberator-nazaat. **3.** De keurmerrie Zigemma van de gebr. Kimenai behoort met 185 punten tot de topmerries van Liberator. **4.** Castilla BH van f/g. Black Horse BV komt uit een volle zus van Manno en behaalde in 2012 met Berry van der Genugten de Finale der Nationale.

presteren toe. Liberators groeien na hun derde nog lang door. Dit jaar kregen wij een Zeppelin x Manno aangewezen voor het verrichtingsonderzoek. Hij doet het best, maar onze hengst Zeppelin kon het als driejarige ook nog niet aan. Deze geef ik ook een jaar extra.” Mark en Liberator zijn dikke maatjes. “Liberator houdt van rustige personen om zich heen, je moet met beleid met hem omgaan. Hij is super slim. En een slimme leert snel, dus ook foute dingen. Daarom is consequent zijn heel belangrijk. Je hoeft Liberator maar één keer iets te vertellen.” ●

VERERVING PLAIN'S LIBERATOR

Plain's Liberator scoort in de categorie hengsten met kinderen in de sport een fokwaarde van 167 (plaats twee btbh. 73%), voor het exterieur scoort hij 101 (76%). Opvallende exterieurkenmerken: schofthoogte hoog (84), schouderligging schuin (92), kwaliteit beenwerk hard (85), actie voorbeen hoog (88), gebruik achterbeen krachtig (95), drafhouding veel (95) maar ook opvallend is een horizontale halsrichting (113) en een weke rug (117).

OPVALLENDE NAKOMELINGEN VAN PLAIN'S LIBERATOR

Wervelwind C 367 winstpt. (mv.Droomwals), volle zus **Barazja C** 82, **Zigemma** 185 (mv.Fortissimo), **Wodan K** 158 (mv.Pygmalion), **Balans** 85 (mv.Wouter), **Astrid** 79 (mv.Cinovo), **Zeppelin** ggh, comp.winnaar 74 (mv.Fabircius), **Cadans** 59 (mv.Balmoral), **Zadora** 57 (mv.Fabriucius), **Carlina** 55 (mv.Koblentz), **Castilla BH** 39 (mv. Fabircius), **Bibi** 45 (mv.Renovo), **Zilvia** (mv.Renovo) 39, **Be my King** aang. 31 (mv.Manno), **Davinci** 30 (mv.Farao).

